

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

2. De prælio Angelorum in empyreo inito, & memorato Apocalypsis 12.
eiusque initio armis, & progressu conclusiones nostræ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

rem initio capitis descriptam figurata, interpretantur. Ac demum cum Antichristo, sub mundi, & Ecclesie nostrae militantis finem interpretantur omnes ex quibus Alcazar, Mariana noster, in suis scholis ad hunc, & sequentes textus ita per varios tyrannos initum & continuatum, & per Antichristum finem significari voluit, ut nihil de prælio Michaelis, & Angelorum bonorum cum dracone diabolo, & malis in cælis inito significetur: nec Michaeli Angelum ea voce notissimum sed Christum, de aca vero tyrannum quemque Ecclesie suo tempore persecutorem, ac præcipue Antichristum, significat. Riberam etiam noster ad eum textum præfatum Angelorum prælium hic memorari negat, & vulgus solum illud hic referri putasset in eo vero à Mariana diversum illud quod Michaelis, & draconis, Angelorumque nominibus Angelos, & partium aduersarum duces, & eorum sequaces significari, cum reliquis interpretibus, & Partibus merito censetur tyrannos vero & Antichristum quibus, tanquam instrumentis, draco Lucifer, seu diabolus, & Satan ad Christi Ecclesiam debellandam, euertrandamque vltus est & vltique vtriusque horrendo capitis eius ornamento, & coronum, & coronarum significari. Quo iure Augustinum, & Patres alios, qui tyrannos singulis coribus, & coronis significatos explicant singulatum, imitantur. In eo facillime ipsi acquiescam, etsi non grauer eisdem Angelorum dracones, sicuti Angelorum Michaelis nomine Doctores, & Sacerdotes, ac Prælatos, qui contra diabolum, eiusque ministros fortiter, strenueque in hoc prælio verbo, & exemplo decertantes Christianum populum in fide, & officio confirmant, tenenturque nominibus eis significari: ut ex ministerij consimilis vnitatem, quod proprie vox Angeli significat, tam Angeli, quam homines eadem voce significantur. Quod autem Michael & Angeli sequaces, & Imperatoris, & Ducum, & strenuorum militum, in hoc prælio, pro Christi Ecclesia partes præcipuas obierint, contra vero diabolus Lucifer, eiusque Angelique sequaces: ac subinde debuerint, à Ioanne eis vocibus intelligi, & nominari, neque in prælii huius Ecclesie Christi militantis omitti nullatenus potuisse ex eorum officiis aperte probatur. Nam & Michael Ecclesie huius Princeps, & boni Angeli custodes, cum singulorum hominum, tum particularium Ecclesiarum, regionum, & prouinciarum eius, atque in æternæ salutis hominum procuracione præcipui adiutores, & auxiliares sunt à Deo constituti: Contra vero diabolus, & mali Angeli affectu superbia, inuidia, & malitia sua, suo quique gradu, hostes infensissimi hominum in eadem salutis eorum causa sunt effecti.

2. Dicendum primo nobis est. Prælium Michaelis, & Angelorum eius cum Dracone seu diabolo, & Lucifero, ipsiusque Angelis Apocalypsis capite duodecimo, memoratum non vnum, & idem sed duplex esse. Alterum Ecclesie, siue in Ecclesia hominum militante initum, continuatum, & vltima Antichristi persecutione absolutum, alterum, sub mundi initium inter angelos ipsos habitum, & ex versu septimo relatum. Prima conclusionis pars omnium Patrum, & interpretum est, satis, & eorum consensus, & subiuncta proxime ratione. Probatur secundo, quia relati hoc capite successus omnes, non prælio illi pure Angelico, sed magnam partem prælio Christianæ hominum militantis Ecclesie habito, & ad finem mundi continuando, & vltique duraturo conueniunt. Secunda vero conclusionis pars de prælio pure Angelico primitus in cælo empyreo habito, etiam memoratum in eodem capite, & summam relato, verbis recitatis ex numero eius septimo. Et si præfatis interpretibus addatur magnus auctoritatis, & rationis pondus habet. Et in primis contra Alcazarem, & Marianam nostrum arguo: Etenim cur Michaelis, & Angelorum eius vocibus, non ipse Michael & Angeli, sed Christus Dominus, & Doctores Ecclesie alios homines in fide obfirmantes, ac tenentes, ne in tam duro certamine hostibus cedant, & succumbant, & draconis, seu serpentis antiqui diaboli, & Satane, (ut mox nominatur) & Angelorum sequacium vocibus, tyranni, eorumque ministri fidelium, &

Christoph. de Origa de Deo Vno, Tomus II.

Christiane Ecclesie persecutores figurate, & allegorice, significantur, nisi, quia ita nominati Angeli, in Ecclesia militante Angelica prius, primitusque pro eius fidelibus Angelis, & Ecclesia Dei Angelica boni, contra illum vero mali acerrime pugnarunt, eosque postmodum homines vtriusque partis prælio, pro, & contra fidem, & Ecclesiam hominum fidelium militancem imitati sunt? Ergo ea ipsa allegorica eorum nominum per eas voces nomenclatura prælium pure Angelicum primitus habitum ab Spiritu sancto per Ioannem asseritur, ut cum strenuum aliquem Ducem Alexandrum dicimus, hunc strenuissimum Ducem, & ducum exemplar fuisse simul asserimus. Quod vero vulgi Riberam dixerit textus relati de prælio pure Angelico interpretationem, minus modestè, ac vere videtur dictum. Siquidem scholasticus Doctores fere omnes de Angelis disputantes, nec semel vniuersusque de prælio pure Angelico textum illum interpretantur. In quibus doctissimi, & rigidissimi textuum interpretes Salmeron citatus in. 2. Petri. 2. & Molina vbi proxime. Quod si vulgus, ibi, non infamam ita censentium sortem, sed interpretationes, & intelligentias apud Ecclesiam, & Doctores, eius communitatem, & concordiam significet, Verum, quidem dicit, sed quod maxime sententiam nostram confirmet, atque oppositam negatiuam fere improbabilem reddat.

3. Sed minutius huius nostræ, & communis ad eum textum interpretationis fundamenta ab auctoritate, & ratione videamus: & imprimis præter scholasticos memoratos Aethas peruersus interpretes apud Riberam, ibi. Cum itaque Michael dux exercitus non rulerit diaboli superbiam, & bellica virtute illum sua in cælo conuersatione, iam olim obiecit, rursum in aduentu Antichristi vna cum Iudæis, & Angelis ministrantibus per tentationes aduersus fideles, & sanctos perfectius excidet diabolus: nempe ignominiosus redditus ab eius fratre, qui ipsum docuerat. Quibus primum illud prælium Angelicum, & exitum relatum hic censet, ut alterius prælii, & euentus apud fidelium hominum Ecclesiam eodem Michaelis ducem, eiusque Angelis, certantium etiam hominum, auxiliantibus contra diabolum, eiusque Angelos, & ministros infideles veritatem ab eodem prænuntiata confirmat. Ita censet noster Cornelius ad eum textum numeri, septimi, paragrapho, *Dico historice*, vbi, etsi summam Angelici illius prælii historiam literaliter, & historice clarissimi perstrictam à Ioanne censet, ut eius verba proprie, ac sine vlla figurata significatione, & locutione demonstrent: atque eis verbis, non, nisi symbolice, prælium aliud Ecclesie nostræ militantis præcipue, sub mundi finem cum Antichristo habendum significari: etsi prophetice ad litteralem etiam, & geuine postremum hoc prælium etiam significetur, cuius minor progressus, & exitus, cum hoc, tum sequentibus capitibus descriptio ponitur à Ioanne, ut præcipuus Prophetie huius scopus. Hoc ipsum censet Tirinus etiam noster, tomo secundo, in scripturam ad eum, numeri, septimi. Ita eum explicans. Sicut olim in cælo empyreo, ita sub finem mundi in cælo aëreo, seu in ipso aëre id est immenso factum est prælium magnum. Quibus hunc postremum per illud primum figurate, & symbolice describi docet. Nec reor interpretem, aut expositorem aliquem de literali historico eius numeri sensu id negasse, sed de Prophetico solum sensu, cui erant intenti ut dithecliori, (historicus enim prælii Angelici primitus habiti in aperto erat) suam sententiam dixisse. Et quidem, cum prælium primum pure Angelicum certum adeo sit, ut ad fidei dogma, vel formaliter, vel virtualiter pertineat, neque alius sit scripturæ locus vbi contineatur, hoc loco esse narratum, & summam perstrictum certum esse debet. Demum, quidquid de literali eius textus sensu esset. Prælium hoc pure Angelicum Michaelis, & Angelorum bonorum cum Lucifero, eiusque malis angelis primitus habitum, & totius Ecclesie consensus, & Michaelis Ducis bonorum nomen, quod idem, ac *quisque Deus* valet, in via contra rebelles Deo, ac superbos Angelos habitum fuisse, atque hoc textu contineri certum, nec citra ingentem temeritatem, negabile facit. Quod

x latic

fatis est, ac de eius initio progressu, & exitu congruè, & vtiliter discuti Theologicè possit.

4. Dicendum est secundo. Prælium hoc Angelorum in via non totis militum copiis, quibus utraque pars demum constitit initium primo fuit, sed Angelis gradus Hierarchici, & speciei supremæ intra supremam hierarchiam: ac fors a solis Michaële, & Luciferò cœpit, quarum copiarum, ubique alterutri deinceps & successivè adhaeserunt militibus pro alterutra Angelis accedentibus auctæ sunt. Totius conclusionis probationi præmittendum est principium illud, quod d. proxima, questione secunda, fatis ostendimus. Nullam, scilicet, rationalem creaturam posse de re, & actione viâ suâ plene in instanti deliberare, sed ad plenam circa rem quampiam deliberationem duratione diuisibili, & aliquota creaturæ cuius rationi opus esse, & eoque subinde maiore, quo deliberatura rationalis creatura imperfectioris naturæ, & speciei sit. Præmittendum secundo (quod indubitarum Theologis est) ad peccatum graue, meritumve operis condignum vitæ, mortisve æternæ (cuiusmodi inobedientia, vel obedientia Angelorum in viâ statim fuit) necessariam plenam deliberationem obedientiæ, vel inobedientiæ vtriusque fuisse. His memoratis præbatur pars prima conclusionis. Quia nullus Angelus inferioris speciei, & gradus hierarchici potuit plene deliberare circa obseruantiam, vel transgressionem præcepti in tempore necessario Angelis supremi gradus, & speciei ad plenam circa obseruantiam, vel transgressionem præcepti deliberationem; sed maiore duratione pro maiori speciei suæ imperfectione opus habuit ergo præter Angelos speciei supremæ nullus alius potuit pro eo tempore grauius præceptum transgredi illudve condigno merito vitæ æternæ obseruare, maluisse, vel bonus fuit merito, aut demerito graui fieri, ut alterutri suæ bonorum, vel malorum, parti ad pugnandum accederet: omnes autem supremæ illius speciei naturæ Angelos grauius, vel obedisse, vel exobedisse tempore illo, sufficienti Angelo speciei illius ad plenam deliberationem, & intra quod deliberatio obediendi absoluitur: ubi autem primum deliberatio obediendi Angelis boni, exobedieruntque, & transgressi præceptum mali fuisse statim suis quique partibus adiuncti ad hoc prælium, & pugnam sunt; ergo inter Angelos naturæ speciei supremæ ut summum prælium hoc primo initum, & inchoatum est.

5. Secunda conclusionis pars (quam dubitanti similis proposui) de pugna huius initio per solos Michaëlem, & Luciferum dato, non levis suspicio, sed satis intra probabilitatem, & prudens iudicium Theologicum solidis fundamentis innixa sententia est. Etenim uterque suarum quique partium in prælio hoc Princeps, & dux extitit, ut ex verbis illis Michaëli, & Angelis eius, & dracone, & Angelis eius pugnabant. Satis significatur, & Michaëlem cœlestis militiæ Principem, non semel, scriptura vocat, & Ecclesia docet: Belzebub Luciferum malorum Angelorum, ac demonum Principem & Angelum appellat: & de Michaële Principatum illum suum meruisse Ecclesia testatur verbis illis, qui militiæ cœlestis meruit Principatum, quare non solum ob naturæ individualement perfectionem cæteris specifica suprema natura Angelica cœqualibus maiorem, sed ob merita, & strenue seorsim ac personaliter contra diabolum, seu Luciferum gesta prius, quam adiunctis primis etiam Angelorum copiis contra illum, & assillas Angelos nequam pugnaret & à Deo Princeps militiæ illius electus, & ab Angelis suis Imperator appellatus, iure censendus est, contra vero Lucifer ob contumaciam obstinatissimam, qua Michaëlis benefuadis rationibus resistit, imo vero arte, & fallacia omni ipsum pervertere conatus est ab Angelis malis imperator dictus imprimis fuit. Succedat ratio Theologica. Quia tamen præceptum Angelos speciei supremæ Angelicæ (ad quam Michaël, & Lucifer probabiliter pertinent) usque ad extremum temporis sufficientis cunctis speciei illius ad plenam de obseruantia præcepti deliberationem non vigeret, sicuti nec Angelis inferioris imperfectiorisque naturæ suæ ad plenam deliberandum necessariæ: id

tamen non tollit quominus perficiatoris individualiter voluntatis Angelis intra eandem speciem contenti, ante extremam temporis illius partem plene deliberare potuerint, ac de præcepti obseruantia plene deliberatio tempus liquidum illud pro omnibus, speciei illius ad deliberationem de præcepti obseruantia designatum tantum esse debuit quantum omnibus etiam minus perfectis & tardioribus individualiter ad plenam deliberandum satis esset; etsi aliquibus individualiter promptioribus paululum minus sufficeret: id quod in tempore designato nobis ad præcepti cuiusvis imperiosem parer, quod maius semper eo, quod promptioribus, & expeditioribus sufficiat. Cum autem Michaël, & Lucifer perfectissimi individualiter Angelorum summæ perfectæ naturæ, ac speciei Angelicæ fuerint prius aliis deliberare potuisse, ac deliberasse in promptu est: cum vero iussu alter audientissimo Dei & proximorum amore, alter vero Dei & proximorum odio, & invidia illico, simulque flagrarint: illico etiam simulque alter ad reuocandum à culpa Luciferum, hic autem ad Michaëlem pervertendum certarunt.

6. Dicendum tertio, exinde uterque lucrands ad suas quique partes Angelis, atque in ea confirmandis, qui nondum deliberauerunt plene circa præcepti obseruantiam, tam speciei suæ, quam inferiorum, & inferiorum specierum magno ardore, arte, & industria vique ad viâ Angelicæ extremum continuè, nunquam interrupto partium studio, ac prælio pugnauerunt: ausus successivè Angelorum auxiliantium pro parte utraque copiis prout successivè alij deliberato obediunt, alij vero præceptum transgressi sunt. Conclusio tota prona ex dictis est, & quoad continuè Michaëlis, & Luciferi Stadium partium erga Angelos reliquos exercitum ex ardenti vtriusque Dei, & proximorum, vel amore, vel odio, & invidia satis probatur. Quod autem etiam circa Angelos speciei eiusdem, qui nondum deliberantque specierum inferiorum parer. Quia ex eadem specie plures nondum deliberauerunt, & multoties ex Angelis specierum inferiorum vique ad infimam Angelicam, iuxta principium supra memoratum. Quod autem successivè statim, & ac in alterutrum deliberarunt, vel bene, vel male parti alterutri continuo Angelis reliqui accesserint, constat etiam ex vtriusque amore vel odio (etsi non à Deo, ac Michaëlis, & Luciferi, ardenti tamen) in Deum, & proximam ubi primum præceptum transgressi sunt, vel obseruarunt. Quod continuiter, successivè, & ad alterutram partem accedendi, constat etiam ex dictis; quia perfectiores individualiter Angelis individualis speciei eiusdem summæ, etsi posterius paulo Michaële, & Luciferò, tamen antea paulolum, & antea individualis Angelis imperfectioribus in alterutram partem deliberarunt, & suis quique partibus accesserint, in eisque contra aduersos pugnauerunt. Quod ipsum de Angelis, & specie, & individualisatione imperfectioribus eadem ratione probatur. Denique Angelicam hoc prælium toto viâ Angelorum tempore usque ad extremum perdurasse constat: quia vique ad victoriam, & triumphum Michaëlis, & Angelorum eius de dracone Luciferò, & angelis eius hominibus & cetero electionem (via nimirum Angelica fuit) pugnam inter & angelos durasse citato capite apocal. 12. refertur: & quamvis post infimæ speciei, & individualisationis deliberationem Angelorum, omnibus speciei infimæ Angelis alterius viâ tempus percontantibus, & his, & reliquis Angelis datum, factisque à Deo locus fuerit, eo tempore nec arma deposuerunt angeli, nec a pugna cessarunt, contententes singuli alios aduersæ iam partem, ab ea se mouere, atque ad suam trahere. Cum autem infimæ speciei, & individualisationis angelis ad deliberandum nova deliberatione ad persilendum, abscedendumve à proposito primo deliberato, maius tempus, quam aliis speciei, & individualisationis perfectioris opus sit, non parum inde viâ, & pugna Angelicæ tempus fuit auctum: etsi quantum illud determinate fuerit designari à nobis minime possit.

7. Circa arma, quibus vtriusque ab angelis pugnam

tum fuit, nonnihil diffidij scholasticis est. An scilicet exemplis solum aduersis, an rationibus, & suasionibus, & adhortationibus oppositis, ut quisquis alios ad suas traheret partes, pertractoque in eis teneret pugnaverint armis, siquidem materialibus prælium commissum, habebiturque non fuisse constans apud Doctores omnes est. Fuit siquidem totum spirituale, atque inter puros spiritus angelicos confectum; tamen pictores armis corporeis decertantes Angelos depingant, ut spirituale hoc prælium (ut possint) hominibus representent, ut, & Angelos ipsos corporea iuvenum forma (qua solum possunt) nobis proponunt. Sotius noster ubi proxime a. 15. rationibus solum propositis, & adhortationibus negotium hoc, & pugnam totam actam, peractamque fuisse censet: quod ipsum Vasquez ac reliqui fere omnes scholastici recentiores docent, habentque pro se Nazianzenum, Cæsarium, Chrysostomum, Ambrosium, & Gregorium apud Sotium. Contra vero Albertus, Alesius, Bonau. Ricardus, Egidius, & Durandus apud eundem Sotium, & Antiaga cit. d. 24. sect. 11. sub sect. 1. num. 78. §. 5. *Porro folio exemplo* censent solo exemplo Luciferum quod ipsum de reliquis Angelis esset alios ad suas partes traxisse. Præcipuum fundamentum à ratione est: nihil Angelos alios alius proponere à ratione potuisse, ut eos in suas partes adducerent quod adducendi non prænoscent, & ignorarent. Sed ne inani hac super re certaminis locus detur, adverte: obedientiam, vel inobedientiam, & transgressionis angelorum virtutem, aut vitium pure internum, atque, ad cordis Angelici secreta spectans omnino fuisse: ac proinde seipsis nec virtutem, nec vitium Angelorum aliis Angelis, quam alterutrum admittentibus innoscere potuisse, ut alter alterius exemplo, siue ad obedientiam, siue ad inobedientiam, & transgressionem moueretur moueretur facto ipso, & exemplo alterius posset quare voluntaria reuelatione facti sui alterius Angeli ad alium, vel alios opus fuisse, ut eos ad sui imitationem facto, & exemplo suo posset absolute mouere. Vnde an ultra hanc facti, & exempli proprii propositionem (quæ abs dubio fuisse aliqua & ratio est) rationibus, & motibus aliis propositis, & alijs Angelos alios in suas partes, & sententiam, partemque pertrahere tentarint, ac mutuo contendunt, quæstio inter scholasticos esse, & esseque solummodo potest, ut patet.

8. Dicendum est quarto, utroque modo Angeli alios ad suas trahere partes contententes mutuo, ac vicissim pugnant: scilicet, exemplo, & facti proprii manifestatione, atque item rationum, motuorumque aliorum, ut eos pertraherent propositione. Hanc esse non admodum veterum scholasticorum sententiam iudico. Neque enim Sotius, & alij pro prima sententia relati negarunt Angelos exemplo suo seu facti proprii manifestatione ad imitationem mouisse, quos de facto mouerunt. Atque alios mouere absolute potuisse præsertim Angelos gradus natura, & individuatione inferiores, imperfectioresque, apud quos præstantiorum, & procerum exempla multo amplius præstant, quam equalium qui aliquid valent tamen, certum est. Quare hæc conclusionis pars, & ratione & communi omnium Doctorum suffragio indubitata esse debet. Secunda pars conclusionis de aliorum motuorum & rationum propositione de qua solum disputato locuti, apud scholasticos habuit, & habere, solummodo potest probatur. Et primo quidem inferiores, & imperfectiores natura angelos non assequi rationes, & motus, omnia, quæ perfectiores, & superiores natura Angeli assequuntur, dubium mihi non est de naturalibus loquendo: quare, & ab his de naturalibus, præsertim difficultatibus, illuminantur, possuntque absolute de adquirendis illuminari, ut suo loco de philosophicis Angelorum disputantes, t. 2. philosophicis nostræ controu. ult. satis ostendimus. De supernaturalibus vero cognitionibus proportionem seruata plures, amolioreque à deo ipsi quam inferioribus communicatas, uti, & dona supernaturalia reliqua, iuxta naturæ maiorem perfectionem constat ex dictis, & antecedentibus, ergo aliqua Angelis inferioribus proponi à superioribus absolute poterunt, quæ ante eam propositionem non scirent. Sed est, sint Angeli omnes scientie tam naturalis, quoad extensionem equaliter, & de omnibus specie eiusdem conaturaliter, &

Christoph. de Orrega de Deo vno. Tomus II.

ordinaria providentia loquendo verum mihi est, certe quoad intensionem, & entitativam perfectionem cognitionis, superiores, & perfectiores non solum specie, sed & individuatione, Angelos inferioribus, & imperfectioribus excedere certum est, atque frequenti hominum, speciei etiam eiusdem, individui, quoad intelligentiam imperfectiorum experimento comprobatur. Hi siquidem perfectioribus viuidijs, perfectiusque obiecta, quæ segnius, & quasi emortuæ perperant, præstata cognitionis suæ illustrata proponuntur illuminant, perfectiusque, ac viuidijs, quam antea cognosci ab eis, ac veritatibus, de quibus præcognitionis primæ suæ imperfectione hæstantes dubitabant, faciunt assentiri: sed demum tandem equalis, quo ad intensionem, & perfectionem entitativam scientiæ omnes Angelos essentiationis tamen eiusdem in calculatione, ac per tempus nouæ deliberationi, datum repetitione, & instantia mentem tandem magis eius perpenioni, & penetrationi, & subinde deliberationi maturius habenda applicari certum eisdem, & ratione, & experientia, quotidiana nobis est, id quod inter Angelos specificæ, & si velis indiuiduæ perfectioni equalis, Michaelis, & Luciferus in re præsentem euenisse ipso Michaelis nomine, & significato satis ostenditur: idem enim valet Michaelis, ac Luciferus, quod Lucifer nunquam ignorauerat, & tamen eius veritatis inculcatione, & repetitione ut ipsi iam velano affectu, & peccato ad bonam frugi, & salutarem penitentiam reuocaret cum ipso pugnabat: atque obinde tanquam ex præcipuo gladio, quo, nec solum exemplo, præliatus est Michaelis nomen accepit. Denique à prauis iam Angelis non veris solum, sed falsis, & chimericis rationibus, quas boni adhuc alij nondum cogitauerant, pugnatum est eorum obiectorum simplices apprehensiones, quibus delectarentur excitando, & quibus prosequendis, delectationis, & complacentiæ experimento percepto ad prosecutionem de eo paratam inducerentur, ut Luciferi ipsi contigisse dicemus.

CERTAMEN III.

*Quo fructu, & exitu certatum
vtriusque ab Angelis fuerit.*

1. Quo fructu vtriusque partes Angeli in via pugnant, & quis tandem prælii illius euentus fuerit, vtrius scilicet, ex eis partibus vicerit, examinandum, ac figure scholastico statuendum venit. Cum autem prælium hoc in via statu ex parte Michaelis honorum Angelorum, principis, ac ducis pro debita Deo obedientia summisione, & obsequantia fuerit; ex parte vero Luciferi, & cæcæ demum, sequacium pro oppositis, inobedientia scilicet, atque in Deum rebellionem: ac insuper prælium hoc suasionibus, & exemplo, & motibus aliis, ad Angelos omnes, vel inferiores, vel æquales, siue iam ad alterutrum determinatos, siue nondum prædeliberandi tarditate maiore determinatos habitum fuerit: fructus partis vtriusque in prælio hoc ex his Angelis, quos ad se determinatis, vel necdum determinatis alterutrum partis Angeli produxerint, ac perseveranter tenuerint, & in suis partibus obfirmaverint, dignoscendum erit, & iudicandum, exinde vero vtriusque parte, absolute in via vicerit, facile dignoscetur, & pro qua parte palestra, seu pugæ campus, empyreum nempe cælum, ut victrice finito viæ statu, & prælio permanserit: ac demum Angelis militiæ celestis titulo ex præfata pugna adquisito aliquid aliud, contra dæmonum phalangem sub mundi huius finem, tanquam victoriæ appendicolum reffer agendum. De quibus omnibus singularem eo ordine, quo proposita sunt, recte methodi, & claritatis gratia, ex instructo disputabilibus, quia eorum pleraque intacta, vel alijs difficultatibus cursum ab antecessoribus scholasticis inserta, quare nec pro debita claritate, & dignitate disputantur. Illud solum ex parte diffin-